

nator, og, naar man vil tænke sig en god Examinator, saa er det dog Noget af det Vigtigste, at have en god Examinator. Det vil ikke saa let findes udenfor Universitetet. Der tales især om en Examenscommissiøn til den theologiske Examen, men der vil ikke findes udenfor Universitetet nogen Examinator, der med saadan Klarhed, Frihed og Lethed som f. Ex. Professor Clausen vil forstaae virkeligt at undersøge Bedkommendes Kundskaber og dog lede dem, der behøve Ledelse. Jeg sagde før, at det, at være Examinator, især er vanskeligt, naar der er Mange at examinere; da er det især vanskeligt at finde gode Examinatorer. Det skulde vel især være visse tidligere Professorer; ellers vilde meget faa staae paa et ligesaa høit Trin af Videnskabelighed som Professorerne; selv for dem hører der dog Meget til, at de med Lethed kunne gaae det Hele igjennem, og det er dog nødvendigt; thi ellers vilde det blive Spørgsmaal, der stadig vilde gaae igjen, og Candidaten vilde let vide, hvorledes han bedst skal slippe fra Spørgsmaalene. Naar jeg har begjært Ordet, saa er det mindre for at sige, at jeg idag ikke er istand til at stemme for Examenscommissiønen, men svarere for at gjøre en Bemærkning til den høitærede Minister. Jeg troer, at, vil den høitærede Minister undgaae, at dette Forslag idelig skal blive bragt frem og tilsidst sat igjennem, saa maa han tage ganske anderledes fat paa denne Institution. Jeg kan ikke nægte, at i mine Dine er der saa store Mangler og saa Meget at reformere, at det ikke i Længden kan gaae, som det gaaer, og jeg skal navnlig give det ærede Udvalg fuldkommen Ret i, at den Indretning, som Ministeren har foreslaaet i de faste Censurer, er kun et meget lille Skridt. Jeg er overbevist om, at den ikke vil ramme det, det væsentligst kommer an paa. Maa jeg i Korthed betegne, hvad der i mine Dine væsentligst er Mangel ved Universitetets nuværende Indretning, navnlig med Hensyn til den Green, som jeg har havt Leilighed til nærmere at kjende, saa kan jeg maaskee bedst betegne det som en Sammenblanding af det virkelige særlig videnskabelige Arbeide og saa det reent undervisende Arbeide for Examens

Skyld. Der viser sig en saadan Sammenblanding paa mange Punkter, blandt Andet ved de Forelæsninger, som holdes og skulle holdes ved Universitetet, og man vil let see, i hvormange Retninger en saadan Sammenblanding nødvendigvis maa være skadelig, Det er ganske andre Fordringer, man maa stille til Forelæsningerne; de skulle bringe Videnskaben frem, komme med nye selvstændige Synspunkter; det er — i alt Fald i Almindelighed — kun reent specielle Forelæsninger, som saaledes føie nye Led til Videnskaben, men det er Forelæsningee, som i Almindelighed langt mindre vilde være afpassede for dem, der skulle uddannes, og som ved at benytte Universitetet have det Formaal at foretage de Studier, der kræves for at kunne tage Examen. Omvendt er det atter særegne Fordringer, der maae stilles, naar det netop er Formaalet saaledes at uddanne de Studerende, og saa er der noget meget Vigtigere end selve Forelæsningerne, og det er Examinatorierne den Samtaleform, hvorved Bedkommendes Selvvirksomhed saa meget øves, det, der har stor Betydning, ikke at tale om de skriftlige Svøvelser; ogsaa de Forelæsninger, som heelt igjennem holdes for at vejlede og udvikle de unge Studerende, maae aabenbart indrettes ganske anderledes, end hvor det mere kommer an paa egentlig at bringe noget nyt Videnskabeligt frem. Jeg troer, at begge Dele i høi Grad lide ved, at der saaledes paa een Gang skal tages dette dobbelte Formaal; den selvstændige videnskabelige Virksomhed vil lide derved, men det Samme vil ogsaa i høi Grad være Tilfældet med det, der saaledes skulde gjøres for de Studerendes Skyld. Det vil være let i det Enkelte at paavise de overordentlig store Mangler, der i saa Henseende ere ved Universitetet. Jeg troer, at de ærede Medlemmer næsten kun behøve at spørge en hvilken som helst Studerende, og de ville da faae det Svar, at der ingenlunde fra Universitetets Sider ydes, hvad der netop kræves, for at han paa bedste Maade kan forberede sig til Examen; ja, det er endog, saavidt jeg veed, Tilfældet med en stor Deel af de Studerende f. Ex. danske Jurister, at de slet ingen Vejledning faae fra Universitetets